

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2019 M. SAUSIO 23 D. NUTARIMO
NR. 85 „DĖL SPORTO RĖMIMO FONDO LĖŠŲ PASKIRSTYMO PROPORCIJŲ,
SPORTO RĖMIMO FONDO ADMINISTRAVIMUI SKIRTŲ LĖŠŲ DALIES
NUSTATYMO IR SPORTO RĖMIMO FONDO LĖŠOMIS FINANSUOJAMŲ SPORTO
PROJEKTŲ FINANSAVIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO
PROJEKTO (TOLIAU – NUTARIMO PROJEKTAS) (TAP NR. 19-1738) (TAIS NR. 19-
11331(2))**

2019-10-28 Nr.NV-3020

Vilnius

Įvertinę Nutarimo projekto atitiktį įstatymams, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Nutarimo projekto 1 punktu siūloma pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. sausio 23 d. nutarimo Nr. 85 (toliau – Nutarimas) 1.1.1 ir 1.1.4 papunkčius, atitinkamai sumažinant Sporto rėmimo fondo lėšų dalį fizinio aktyvumo veiklų, skatinančių fizinio aktyvumo plėtrą, sričiai nuo 50 iki 40 proc. ir padidinant esamų sporto bazių plėtros, priežiūros ir remonto sričiai nuo 10 iki 20 proc. Tokį siūlymą Švietimo, mokslo ir sporto ministerija (toliau – ŠMSM) grindžia tuo, kad 2019 m. teikiant paraiškas Sporto rėmimo fondo lėšoms gauti „didžiausia konkurencija vyko tarp paraiškų pateiktų „sporto bazių plėtrai, priežiūrai ir remontui“ finansuojamai veiklos sričiai, t. y. lėšų poreikis yra 19 kartų didesnis nei kvietimo suma“.

Nors ŠMSM ir grindžia siūlomą pakeitimą dideliu lėšų poreikiu sporto bazių priežiūrai ir remontui, tačiau atkreiptinas dėmesys, kad neaišku, kaip toks siūlymas dera su Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82 (toliau – Lietuvos Respublikos Vyriausybės programa). Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos 174 punkte numatyta: „<...> Kūno kultūros ir sporto rėmimo fondo lėšomis finansuosime *tik sportinio inventoriaus ir įrangos įsigijimą bei gyventojų fizinio aktyvumo skatinimo projektus*“, o 177 punkte aptarta sporto infrastruktūros plėtros vizija: „Siekdami užtikrinti tolygią sporto infrastruktūros plėtrą šalyje, *sporto infrastruktūrą plėtosime pagal nustatytus kriterijus* – parengsime projektą, jame nustatysime sporto srities investicijų projektų atrankos kriterijus ir jų reikšmes. Be to, bus sukurta efektyvi viešosios ir privačios partnerystės investicijų į sporto ir sveikos gyvensenos sritis bei infrastruktūros objektus tiesioginio skatinimo sistema klausimas“. Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad 2019 m. pradžioje siūlant Lietuvos Respublikos Vyriausybei priimti Nutarimą, ŠMSM siūlymą 50 proc. Sporto fondo lėšų išskirti

būtent fizinio aktyvumo veiklą, skatinančių fizinio aktyvumo plėtrą, sričiai taip pat grindė šios srities prioritetizavimu kitų sričių atžvilgiu, kaip daugiausiai prisidedančios prie asmenų fizinio aktyvumo plėtos. Todėl neaišku, kodėl praėjus nepilniems metams nuo Sporto rėmimo fondo lėšų paskirstymo proporcijų nustatymo siūloma sumažinti lėšų dalį būtent pagrindine fizinio aktyvumo plėtos skatinime laikytai sričiai.

Atkreiptinas dėmesys, kad pagal ŠMSM pateiktus duomenis, fizinio aktyvumo veiklą, skatinančių fizinio aktyvumo plėtrą, sričiai pateiktų paraiškų lėšų poreikis viršijo šiai sričiai išskirtą Sporto rėmimo fondo lėšų dalį apie 6 kartus, analogiškai, kaip ir dar dviejose srityse – sporto inventoriaus ir įrangos įsigijimas bei sporto renginių organizavimas. Atsižvelgiant į šį faktą, taip pat neaišku, kodėl siūloma lėšų dydį mažinti pirmajai sričiai, o ne proporcingai visoms trimis.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūlytina išsamiai pagrįsti: 1) kaip siūlomas Sporto rėmimo fondo lėšų proporcijų pagal sritis pakeitimas dera su Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatomis; 2) kodėl finansavimo fizinio aktyvumo veiklų projektams sumažinimas ir padidinimas sporto bazių priežiūrai ir remontui turės didesnę teigiamą efektą, nei esant šiuo metu nustatytoms proporcijoms, ir kokio konkrečiai teigiamo pokyčio tikimasi, t. y., atskleisti teikime Lietuvos Respublikos Vyriausybei išdėstyto teiginio: „<...> lėšų didėjimas leistų jau artimiausiais metais *žymiai pagerinti* sporto bazių būklę Lietuvoje, tuo pačiu skatintų gyventojus *būti fiziškai aktyvesniais*, naudotis atnaujintomis bazėmis“, turinį, įvardijant konkrečius pokyčio dydžius; 3) kodėl siūloma būtent 10 proc. korekcija, t. y., kuo remiantis šis dydis nustatytas; 4) kodėl siūloma sumažinti finansavimą būtent fizinio aktyvumo veiklą, skatinančių fizinio aktyvumo plėtrą, sričiai.

2. Pažymėtina, kad atsižvelgiant į Nutarimo projektu keičiamo Sporto rėmimo fondo lėšomis finansuojamų sporto projektų finansavimo tvarkos aprašo (toliau – Aprašo projektas) 11 punkte siūlomus nustatyti tarptautinių sporto renginių kriterijus, kuriuos iš esmės atitiktų tik aukšto meistriškumo sporto varžybos, pagrįstų abejonių kelia Nutarimo projekto 1 punktu siūlomo Nutarimo 1.1.3 papunkčio pakeitimo atitiktis Sporto rėmimo fondo paskirčiai – skatinti būtent fizinį aktyvumą. Pagal siūlomą teisinį reguliavimą iš Sporto rėmimo fondo lėšų negalėtų būti finansuojamas joks tarptautinis fizinio aktyvumo sporto renginys, o tuo pačiu būtų sumažinta finansavimo apimtis ir nacionaliniu lygiu organizuojamiems fizinio aktyvumo sporto renginiams. Atkreiptinas dėmesys, jog vadovaujantis Lietuvos Respublikos sporto įstatymo 18 straipsnio 1 ir 3 dalimis aukšto meistriškumo sportas, tame tarpe ir aukšto meistriškumo tarptautinių sporto renginių organizavimas, turėtų būti finansuojamas skiriant valstybės, savivaldybių biudžetų lėšų aukšto meistriškumo sporto programoms įgyvendinti.

3. Grįsdama Nutarimo projekto 1 punktu atliekamą Nutarimo 1.3 papunkčio pakeitimą – siūloma padidinti Sporto rėmimo fondo administravimui skiriamų fondo lėšų dalį nuo 3,5 iki 4 proc., ŠMSM nurodo, kad toks pakeitimas reikalingas ir dėl to, kad Sporto rėmimo fondo

finansuojamas veiklos sritis administruoja net kelios įstaigos, tame tarpe ir Švietimo mainų paramos fondas. Atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos 2018 m. gruodžio 18 d. išvadoje Nr. NV-3474, buvo pažymėta, kad Švietimo mainų paramos fondui, turinčiam labdaros ir paramos fondo teisinę formą, – jokie įgaliojimai Sporto rėmimo fondo administravimo srityje negali būti suteikti. Reaguodama į tai, ŠMSM buvo įsipareigojusi tokių įgaliojimų šiam fondui nesuteikti ir šį fondą apskritai pertvarkyti. Nesuprantama, kokiu pagrindu ŠMSM suteikė įgaliojimus Švietimo mainų paramos fondui administruoti Sporto rėmimo fondo lėšas ir kodėl Švietimo mainų paramos fondas iki šiol nėra pertvarkytas (atkreiptinas dėmesys, kad valstybė negali būti labdaros ir paramos fondų steigėja).

4. Neaiškus Aprašo projekto 8 punkte siūlomo papildymo tikslas dėl tęstinių sporto veiklų. Visų pirma atkreiptinas dėmesys, kad pagal šiuo metu galiojančio Sporto rėmimo fondo lėšomis finansuojamų sporto projektų finansavimo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) 20 punktą (Aprašo projekto 25 punktas) jau yra įtvirtintas maksimalus projekto įgyvendinimo terminas – 4 metai. Į sporto projekto veiklų tęstinumo galimybę pasibaigus projekto įgyvendinimo terminui taip pat atsižvelgiama vertinant projekto turinį ir sprendžiant dėl Sporto rėmimo fondo lėšų skyrimo projekto įgyvendinimui, skiriant už tai atitinkamus balus (Aprašo 36 punktas (Aprašo projekto 41 punktas). Be to, projekto turinys turėtų apimti ateityje planuojamas veiklas ir numatyti įgyvendinus projektą planuojamą pasiekti rezultatą, o ne tai, kas buvo vykdyta ir pasiekta iki projekto pateikimo finansavimui gauti, t. y., sporto projekte aprašoma ir vertinama ne vykdyta, o planuojama vykdyti veikla, todėl neturėtų būti vertinama veikla ir rezultatai, kurių neapima projekto turinys. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūlytina atsisakyti Aprašo projekto 8 punkto, kaip nesusijusio su Aprašo reguliavimo dalyku.

5. Aprašo projekto 9 punkte siūloma numatyti, kad *„neįgaliųjų sporto plėtrą skatinančių projektų veikloje turi dalyvauti ne mažiau kaip 50 procentų negalią turinčių asmenų“*. Tokį siūlymą ŠMSM grindžia siekiu „į sporto veiklą įtraukti kuo didesnę skaičių negalią turinčių asmenų ir sudaryti jiems tinkamas sąlygas užsiimti fiziniu aktyvumu“.

Atsižvelgiant į tai, kad sporto projektas neįgaliųjų sporto plėtrą skatinančių projektų kategorijai turėtų būti priskirtas vertinant projekto įgyvendinimo priemonių turinį ir projekto metu planuojamą sukurti rezultatą, Aprašo projekto 9 punkte siūlomo pakeitimo tikslingumas kelia pagrįstų abejonių. Manytina, kad sporto projekto indėlis neįgaliųjų sporto plėtrai (nepriklausomai nuo projekto veiklose dalyvaujančių neįgalių asmenų proporcijos) gali būti įvertintas pagal Apraše nustatytus bendruosius ir švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatytus specialiuosius sporto projektų vertinimo kriterijus. Atkreiptinas dėmesys, kad sporto projektą neįgaliųjų sporto plėtrą skatinančių projektų kategorijai priskiriant tik pagal siūlomą įtvirtinti kriterijų – projekto veiklose dalyvaujančių asmenų bent pusė yra neįgalieji, o ne pagal projekto metu numatomą sukurti

rezultatą, praktikoje neįgaliųjų sporto plėtrą skatinančių projektų kategorijai gali būti nepriskiriami sporto projektai, sukuriantys didesnę rezultatą neįgaliųjų sporto plėtrai (pvz., sporto projektas, kurio metu numatomos fizinio aktyvumo veiklos įtraukiant kelis ar keliolika tūkstančių asmenų, iš kurių būtų keli šimtai neįgaliųjų (pvz., bėgimo maratonų organizavimas), nebūtų pripažįstamas, kaip skatinantis neįgaliųjų sporto plėtrą), tačiau neįgaliųjų sporto plėtrą skatinančių projektų kategorijai būtų priskiriami projektai iš esmės sukuriantys daug mažesnę indėlį į neįgaliųjų sporto plėtrą (pvz., projektas, kurį įgyvendinant dalyvautų, pvz., 10 asmenų, iš kurių 6 būtų neįgalieji, būtų pripažįstamas skatinančiu neįgaliųjų sporto plėtrą, vien dėl to, kad tenkintų reikalavimą dėl bent 50 proc. neįgaliųjų dalyvavimo projekto veiklose). Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad teikiamas siūlymas neatitinka teisinės logikos ir protingumo principo. Be to, kyla pagrįsta rizika, jog nustačius siūlomą kriterijų nebūtų pasiektas ŠMSM deklaruojamas tikslas, nes tai neskatinėtų sporto projektus įgyvendinančių asmenų į projekto veiklas įtraukti ir neįgaliuosius.

Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad nėra aišku, ką apimtų terminas *projektų veikla* – tik projektų įgyvendinimo priemonės ar ir projektų administravimo veiklas.

6. Aprašo projekto 11 punkte siūloma nustatyti kriterijus tarptautiniams sporto renginiams, kurių organizavimui gali būti skirtos Sporto rėmimo fondo lėšos. Kaip minėta pirmiau, numatomus kriterijus atitikti galėtų tik aukšto meistriškumo tarptautiniai sporto renginiai, kas nederėtų nei su Sporto rėmimo fondo paskirtimi, nei su Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos 174 punktu. Be to, Aprašo projekto 11.1 ir 11.2 papunkčiuose numatomų kriterijų neatitiktų tarptautiniai neįgaliųjų sporto renginiai. Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad pagal Aprašo projekto 11.2 papunktyje nustatytą kriterijų iš Sporto rėmimo fondo lėšų negalėtų būti finansuojamas tarptautinių sporto renginių organizavimas tų sporto šakų, kurių taisyklėse, patvirtintose tarptautinių sporto šakų federacijų, nustatyti ribojimai konkrečių sporto varžybų dalyvių skaičiui (pvz., futbolo, krepšinio tarptautinės sporto varžybos). Taip pat neaišku, kuo ŠMSM grindžia reikalavimą, kad tarptautiniame sporto renginyje dalyvautų ne mažiau kaip 1/2 atitinkamos tarptautinės sporto šakos federacijos narių, nustatymą.

Vadovaujantis Sporto įstatymo 2 straipsnio 24 dalyje pateiktu sąvokos tarptautinė sporto šakos federacija apibrėžimu, siūlytina Aprašo projekto 11.2 papunktyje atsisakyti skliaustuose esančių žodžių „(atitinkamų sporto šakų federacijų, asociacijų, sąjungų ir pan. atstovai)“.

Taip pat papildomai žr. šios išvados 2 punkte išdėstytus argumentus.

7. Atsižvelgiant į Aprašo projekto 59 punktą, neaišku, dėl kokių priežasčių siūloma atsisakyti Aprašo 9 punkto paskutiniojo sakinio (Aprašo projekto 13 punktas).

8. Manytina, kad teikime Lietuvos Respublikos Vyriausybei aprašyta problemą – didelį „smulkių“ projektų skaičių, racionaliau būtų spręsti ne nustatant minimalią ir maksimalią sporto projektui įgyvendinti galimų skirti Sporto rėmimo fondo lėšų sumas, o didinant minimalią sumą,

kurios pareiškėjas galėtų prašyti teikiamojo sporto projekto paraiškoje. Priešingu atveju didėtų rizika, kad praktikoje projektų įgyvendinimui minimalios galimos sumos būtų skiriamos vien dėl to, kad trūktų itin nedaug iki minimalios galimos skirti sumos, nes kitu atveju projektas apskritai nebūtų finansuojamas. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad tuo atveju, kai sporto projekto įgyvendinimui reikėtų būtent tokios sumos, kiek Aprašo projekto 15 punkte siūloma nustatyti minimali galima skirti suma, atsižvelgiant į Aprašo projekto 21 punkte numatytą kofinansavimo reikalavimą, toks projektas apskritai negalėtų būti finansuojamas.

9. Neaišku, kuo remiantis Aprašo projekto 15.2.1 papunktyje siūloma nustatyti net 2 mln. eurų didžiausią galimą skirti Sporto rėmimo fondo lėšų sumą vieno sporto projekto įgyvendinimui (tarptautinio sporto renginio organizavimui). Pvz., ar yra įvertinta, kokie tarptautiniai sporto renginiai fizinio aktyvumo srityje buvo organizuoti pastaruoju metu (pvz., 5 metų laikotarpyje), kurių organizavimui būtų skirta 2 mln. eurų valstybės biudžeto lėšų (ar apskritai patirta tokia suma išlaidų šių renginių organizavimui)? Jeigu ne, kuo ŠMSM grindžia tokio dydžio maksimalią sumą?

Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad teikime Lietuvos Respublikos Vyriausybei pabrėžiama, kad maksimali 2 mln. eurų suma tarptautinio sporto renginio organizavimui būtų skiriama 4 metų laikotarpiui, tuo tarpu Aprašo projekte tai neatsispindi, t. y., 2 mln. eurų sumą projekto vykdytojas galėtų gauti ir išleisti per vienus kalendorinius metus. Taip pat neaišku, kaip tokių didelių ir ilgalaikių finansinių įsipareigojimų prisiėmimas įtakotų valstybės biudžetą tuo atveju, jeigu ateityje Sporto rėmimo fondas būtų panaikintas.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūlytina pagrįsti numatomos maksimalios Sporto rėmimo fondo lėšų sumos dydį tarptautinių sporto renginių organizavimui.

10. Aprašo projekto 16 punktas nederą su 15 punktu, nes, kaip minėta pirmiau, atmestas turėtų būti ir tas sporto projektas, kurio įgyvendinimui būtų reikalinga Aprašo projekto 15 punkte numatyta minimali suma.

Taip pat Aprašo projekto 16 punktas neatitinka ir Sporto įstatymo 17 straipsnio 10 dalies, nes sprendimą dėl Sporto rėmimo fondo lėšų skyrimo (neskyrimo) galėtų priimti ir švietimo, mokslo ir sporto ministro įgaliotos institucijos vadovas.

11. Aprašo projekto 17 punkte atsisakius nuorodų į metodikas, kurios naudojamos nustatyti supaprastintai apmokamų išlaidų dydžius, lieka neaišku, kaip šie dydžiai bus nustatomi. Atsižvelgiant į teikime Lietuvos Respublikos Vyriausybei nurodytą tokio keitimo tikslą bei poreikį, siūlytina 17 punkto nuostatas praplėsti, nurodant, kad supaprastintai apmokamų išlaidų dydžiams nustatyti taip pat gali būti naudojamos ir kitos metodikos (apibrėžiant šių metodikų taikymo sritį).

12. Aprašo projekto 19 punkte nurodytas kvietimo teikti paraiškas paskelbimo galutinis terminas neatitinka teisėtų lūkesčių, teisinio aiškumo ir teisinio tikrumo principų. Siūlytina šį terminą atitinkamai tikslinti, nukeliant po siūlomo teisinio reguliavimo pakeitimų įsigaliojimo arba

numatyti, kad Nutarimo projektu siūlomi pakeitimai būtų taikomi tik kitam, po pakeitimų įsigaliojimo, kvietimui dėl paraiškų teikimo.

13. Aprašo projekto 21 punkte siūloma diferencijuoti kofinansavimo, kuriuo sporto projekto vykdytojai privalėtų prisidėti prie projekto įgyvendinimo, dydį, priklausomai nuo to, projektą teikia viešasis ar privatus juridinis asmuo, o viešuosius juridinius asmenis dar papildomai diferencijuojant ir pagal jų dalyvius. Atkreiptinas dėmesys, kad Sporto įstatyme nėra nustatyta jokių sporto projekto vykdytojų diferencijavimo pagrindų ar kriterijų, t. y., pagal Sporto įstatymą visi pareiškėjai dėl Sporto rėmimo fondo lėšų skyrimo gali kreiptis lygiais pagrindais, o skiriamų lėšų dydis būtų apsprendžiamas tik pagal teikiamo sporto projekto turinį, jo vertingumą. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, manytina, kad siūlomu teisiniu reguliavimu būtų pažeidžiamas projektų vykdytojų lygiateisiškumo principas, nes tarp jų, kaip sporto projektų vykdytojų, nėra tokio pobūdžio objektyvių skirtumų, kurie pateisintų siūlomo diferencijavimo pagrįstumą, todėl visiems sporto projektų vykdytojams turėtų būti nustatytas vienodas reikalavimas dėl įgyvendinamo projekto kofinansavimo nuosavomis lėšomis.

14. Aprašo projekto 22 punkte siūloma atsisakyti reikalavimo, kad pareiškėjas pateiktų informaciją apie projekto pajamas (esamas ir būsimas). Manytina, kad nereikalaujant šios informacijos iš esmės nebus įmanoma įvertinti sporto projekto finansinio ir ekonominio pagrindimo bei projekto biudžeto nuoseklumo (Aprašo projekto 41 punktą). Taip pat sudėtinga būtų įvertinti, ar pareiškėjas yra pajėgus įvykdyti sporto projekto kofinansavimo įsipareigojimą.

15. Projekto 26 punktu siūloma atsisakyti reikalavimo, jog nustatant atvejus, kai gali būti mažinama sporto projekto administravimo išlaidoms skiriama Sporto rėmimo fondo lėšų dalis, būtų atsižvelgiama ir į paraiškų turinį. Neaiškus tokio pakeitimo tikslas ir pagrįstumas, nes teikime Lietuvos Respublikos Vyriausybei nepateikta jokių tokio keitimo argumentų.

Taip pat, vadovaujantis Sporto įstatymo 17 straipsnio 10 dalimi, pagal kurią sprendimą dėl sporto projektų finansavimo Sporto rėmimo fondo lėšomis priima švietimo, mokslo ir sporto ministras ar švietimo, mokslo ir sporto ministro įgaliotos institucijos vadovas, siūlytina tikslinti Aprašo projekto 26 punkto antrąjį sakinį, nes manytina, kad nustatyti mažesnę sporto projekto administravimo išlaidoms skiriamą Sporto rėmimo fondo lėšų dalį galėtų tik sprendimą dėl sporto projekto finansavimo (nefinansavimo) priimančias subjektas – švietimo, mokslo ir sporto ministras ar jo įgaliotos institucijos vadovas, t. y., viešoji įstaiga Centrinė projektų valdymo agentūra (toliau – CPVA) to padaryti negalėtų (ji galėtų tik teikti atitinkamą siūlymą sprendimą priimančiam subjektui).

16. Aprašo projekto 27 punkte numatoma, kad atsakinga institucija savo interneto svetainėje be kita ko skelbia ir nustatytus reikalavimus atitinkančių sporto projektų turinio santraukas bei prašomų skirti Sporto rėmimo fondo lėšų sumas. Aiškumo dėlei siūlytina šį punktą tikslinti,

sukeičiant nurodytas skelbtinos informacijos kategorijas vietomis, nes gali susidaryti įspūdis, kad viešai skelbiamos ne visų sporto projektų įgyvendinimui prašomų skirti Sporto rėmimo fondo lėšų sumos, o tik tų, kurie atitiko nustatytus reikalavimus.

17. Aprašo projekto 28 punktas turėtų būti tikslinamas, numatant, kad pareiškėjas turėtų atitinkamai įsipareigoti dėl projekto išlaidų padengimo nedubliavimo valstybės ar savivaldybių skirtomis lėšomis, pateikdamas atitinkamą deklaraciją. Taip pat neaišku, ką apimtų teiginys „*tos pačios sporto projekto išlaidos*“: išlaidas, kurios jau buvo apmokėtos valstybės ar savivaldybių skirtomis lėšomis, ar išlaidos, kurios buvo padengtos bet kurių šaltinių lėšomis. Apskritai manytina, kad siūloma nuostata yra perteklinė, nes ir be šios nuostatos yra aišku, kad tos pačios išlaidos negali būti dengiamos du kartus, be to, pakartotinio išlaidų apmokėjimo klausimas jau yra aptartas Aprašo projekto 29 punkte. Siūlytina Aprašo projekto 28 punkto atsisakyti.

18. Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Aprašo projekto 29 punkto redakciją, šio punkto nebūtų įmanoma taikyti tuo atveju, jeigu tos pačios sporto projekto išlaidos pirmą kartą būtų padengtos ne iš valstybės ar savivaldybės skirtų, o iš nuosavų projekto vykdytojo lėšų, t. y., šiuo atveju sporto projekto vykdytojui nebūtų taikoma šiame punkte numatoma sankcija.

Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad sporto projekto partneris pats paraiškos Sporto rėmimo fondo lėšoms gauti neteikia, todėl Aprašo projekto 29 punktas turėtų apimti du draudimus: 1) teikti paraišką Sporto rėmimo fondo lėšoms gauti; 2) būti sporto projekto, kurio įgyvendinimui prašoma Sporto rėmimo fondo lėšų, partneriu.

19. Atkreiptinas dėmesys, kad Aprašo projekto 30 punktas nederėtų su Aprašo projekto 28 ir 29 punktais, nes jame kalbama apie sporto projekto išlaidų apmokėjimo dubliavimą tik Sporto rėmimo fondo lėšomis.

20. Nesutiktina su Aprašo projekto 31 punkte siūlomu teisiniu reguliavimu, nes konstruojamoje sąlygoje būtų įtvirtintas vidinis prieštaravimas: pirmiausia numatoma, kad sporto projekto paraiškoje gali būti įtraukiamos visų Sporto rėmimo fondo lėšomis finansuotinių sričių priemonės, o vėliau nurodoma, kad vertinimo etape paraiška priskiriama tik vienai iš šių sričių. Manytina, kad teikiamas siūlymas neatitiktų Sporto įstatymo 17 straipsnio 1 dalyje įtvirtinto Sporto rėmimo fondo lėšų išskaidymo pagal sritis, taip pat nederėtų su Nutarimo 1.1 papunktyje pateikiamu Sporto rėmimo fondo lėšų paskirstymo proporcijomis pagal finansuotinas sritis.

Taip pat siūlytina patikslinti, kokios pareiškėjo pateiktos paraiškos – visos ar tik papildomai pateiktos, nebūtų vertinamos, jeigu pareiškėjas pateiktų daugiau nei vieną paraišką.

21. Pagal Aprašo projekto 32.1.2 papunktyje siūlomą pakeitimą, pateiktų paraiškų turinio vertinimas būtų pradedamas lygiagrečiai su šių paraiškų administracinės atitikties vertinimu. Manytina, kad toks teisinis reguliavimas nederu su protingumo principu ir bendra logika, nes atskirais atvejais būtų atliekamas betikslis, jokios pridėtinės vertės nesukuriantis darbas –

vertinamas paraiškų, kurios bus atmetos dėl administracinės neatitikties, turinys. Toks teisinis reguliavimas neatitiktų ir racionalaus, ekonomiško, efektyvaus ir rezultatyvaus valstybės biudžeto lėšų naudojimo principų, nes asmenims (atsakingų institucijų darbuotojams ir ekspertams) būtų mokama už darbą vertinant turinį paraiškų, kurios neatitiktų nustatytų reikalavimų. Be to, neaišku, kokie veiksmai būtų atliekami, jeigu paraiškos neatitiktų administraciniams reikalavimams paaiškėtų dar nebaigus jos turinio vertinimo, t. y., šis vertinimas būtų tęsiamas ar turėtų būti nutraukiamas. Remiantis analogiškais argumentais, siūlytina neatsisakyti Aprašo 35 punkto.

Aprašo projekto 32.1.2 papunktį siūlytina tikslinti ir pagal Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos Nutarimo projektui pateiktos antikorupcinio vertinimo išvados (toliau – STT išvada) 2.1.3 papunktyje pateiktus siūlymus (dėl atvejų, kuriems esant pasitelkiami ekspertai, įvardijimo tiesiogiai Apraše).

22. Aprašo projekto 32.2 papunktyje siūloma numatyti, kad sporto projektų komisija vertintų ne tinkamų finansuoti sporto projektų, o atsakingų institucijų atlikto šių projektų vertinimo išvadų turinį. Pažymėtina, kad toks teisinis reguliavimas prieštarautų Sporto įstatymo 17 straipsnio 7 daliai, pagal kurią sporto projektų komisija įvertina jai ŠMSM ar švietimo, mokslo ir sporto ministro įgaliotos institucijos ir CPVA pateiktus tinkamus finansuoti Sporto rėmimo fondo lėšomis sporto projektus.

Analogiškas pastebėjimas taikytinas ir Aprašo projekto 50 punktui.

23. Siūlytina tikslinti Aprašo projekto 39 punktą, aiškiai atskleidžiant nuo kurios dienos – atsakingos institucijos informacijos pateikimo ar gavimo, skaičiuojamas 5 darbo dienų terminas švietimo, mokslo ir sporto ministro sprendimui priimti.

24. Nesutiktina su Aprašo projekto 41 punkte pateiktu siūlymu, kad *sporto projekto paraiška turėtų atitikti bent vieną ministro nustatytą prioritetą, nurodytą kvietime*. Atkreiptinas dėmesys, jog prioritetų nustatymas tik pabrėžia tam tikrų klausimų aktualumą, t. y., prioritetų išskyrimas reiškia, jog atitinkamą prioritetą atitinkanti paraiška įgytų pirmumo teisę gauti finansavimą (ar didesnę finansavimą) neprioritetinių paraiškų atžvilgiu, tačiau neatitiktis prioritetams neturėtų reikšti, kad tokia paraiška apskritai negalėtų būti teikiama ir pretenduoti į finansavimą Sporto rėmimo fondo lėšomis. Siūlomas pakeitimas neatitiktų prioriteto paskirties. Be to, Aprašo projekto 41 punkto lentelės 1.3 papunktyje atitikimas ministro nustatytiems prioritetams yra laikomas tik kaip viena iš bendrojo sporto projektų vertinimo kriterijaus – sporto projekto aktualumas ir svarba, sudėtinių dalių, už atitiktį kuriai paraiškai būtų galima skirti iki 15 balų (iš 30 šiam bendrajam kriterijui numatytų balų).

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, manytina, kad Aprašo projekto 41 punkto siūloma papildoma sąlyga dėl paraiškos privalomo atitikimo bent vienam ministro nustatytam prioritetui,

nepagrįstai ribotų paraiškų teikimo galimybes ir nederėtų su prioriteto paskirtimi bei jam suteikiama svarba šio punkto lentelės 1.3 papunktyje.

25. Aprašo projekto 41 punkto lentelės 2.4 papunktyje kaip viena bendrojo sporto projektų vertinimo kriterijaus – sporto projekto veiksmingumas, poveikis, tęstinumas, turinio sudėtinių dalių išskiriama tai, kad *sporto projekto veiklos priskirtos tęstinėms sporto veikloms*. Visų pirma, neaišku, kas šiuo atveju būtų laikoma tęstine sporto veikla (žr. šios išvados 4 punkte išdėstytus argumentus). Antra, pažymėtina, kad sporto projekto metu vykdytų veiklų tęstinumo galimybių vertinimas jau yra aptariamas Aprašo projekto 41 punkto lentelės 2.2 ir 2.3 papunkčiuose, todėl neaišku, kas papildomai būtų vertinama pagal 2.4 papunktį. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūlytina Aprašo projekto 41 punkto lentelės 2.4 papunkčio atsisakyti kaip perteklinio.

26. Atsižvelgiant į Aprašo projekto 20 punktą, kuriame aptariama, nuo kurio momento pareiškėjas įgyja sporto projekto vykdytojo statusą, siūlytina įsivertinti, ar Aprašo projekto 41 punkto lentelėje vietoj termino *sporto projekto vykdytojas* neturėtų būti vartojamas terminas *pareiškėjas*.

27. Siūlytina atskleisti, ką apimtų Aprašo projekto 41 punkto lentelės 4.4 papunktyje nurodytas bendrojo vertinimo kriterijaus – sporto projekto valdymas, turinio elementas: sporto projekto vykdytojas turi *institucines* sporto projekto *tęstinumo užtikrinimo galimybes*.

28. Nesuprantamas Aprašo projekto 42 punkte pateikto siūlymo, jog švietimo, mokslo ir sporto ministras tvirtintų paraiškų, kurios buvo atmestos ir joms nerekomenduojama skirti finansavimą, sąrašą, tikslas. Atkreiptinas dėmesys, jog galėtų būti tiesiog paskelbiamas ministro įsakymas, kuriuo atsisakyta skirti Sporto rėmimo fondo lėšų atitinkamų sporto projektų įgyvendinimui, todėl papildomo sąrašo sudarymas ir jo papildomas tvirtinimas būtų perteklinis.

29. Aprašo projekto 43 punktas tikslintinas pagal STT išvados 2.1.1 papunktyje pateiktus siūlymus (dėl minimalių reikalavimų ekspertams padidinimo ir ekspertų santykių ne tik su pareiškėju ar projekto partneriu, bet ir su atsakingomis institucijomis ribojimo).

30. Atsižvelgiant į Aprašo projekto 22 punkte siūlomą pakeitimą, neaišku, kokiais duomenimis vadovaujantis būtų atliekamas Aprašo 45.3 papunktyje numatomas vertinimas.

31. Aprašo projekto 46 punkto pirmoji pastraipa tikslintina tuo aspektu, kad atsakinga institucija galėtų teikti siūlymus ne tik dėl sporto projektų finansavimo, bet ir dėl nefinansavimo.

32. Aprašo projekto 46.2 papunktis tikslintinas tuo aspektu, kad sprendimą dėl paraiškų atmetimo gali priimti tik švietimo, mokslo ir sporto ministras ar jo įgaliotos institucijos vadovas.

33. Aprašo projekto 46.3 papunkčio siūlytina atsisakyti, kaip nederančio su paraiškų vertinimo etapu ir neatitinkančio atsakingų institucijų kompetencijos šiame etape. Paraiškų vertinimo etape atsakingos institucijos tiesiog turi įvertinti paraiškų administracinę atitiktį ir turinį bei pasiūlyti dėl sporto projektų finansavimo (nefinansavimo) ir jo apimties, o ne savarankiškai

spręsti, kuriems sporto projektams pakanka sporto rėmimo fondo lėšų, o kuriems nepakanka. Sprendimą dėl Sporto rėmimo fondo lėšų skyrimo sporto projektų įgyvendinimui gali priimti tik švietimo, mokslo ir sporto ministras ar jo įgaliotos institucijos vadovas. Atsižvelgiant į tai, manytina, kad atsakingos institucijos (atsižvelgdamos tame tarpe ir į esamą Sporto rėmimo fondo lėšų apimtį) tiesiog turėtų teikti siūlymus, kurių sporto projektų įgyvendinimas yra vertas remtis Sporto rėmimo fondo lėšomis, o kurių – ne. Būtent tai ir yra aptariama Aprašo projekto 46.1 papunktyje.

34. Neaišku, kodėl tuo atveju, kai pagal visus bendruosius sporto projektų vertinimo kriterijus sporto projektai būtų įvertinti vienodai, sprendžiant kuriam iš šių projektų skirti Sporto rėmimo fondo lėšų, nebūtų atsižvelgiama į specialiųjų kriterijų balus (Aprašo projekto 48 punktas).

Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad neaišku, koks sprendimas būtų priimamas tuo atveju, kai nei vienam iš vienodą balų skaičių surinkusiam projektui finansuoti nepakaktų kvietimui teikti paraiškas likusios Sporto rėmimo fondo lėšų sumos.

35. Aprašo projekto 50 punktas tikslintinas atsižvelgiant į tai, jog pagal Sporto įstatymo 17 straipsnio 7 dalį, sporto projektų komisija siūlymus dėl konkrečių sporto projektų finansavimo gali teikti tik ŠMSM ar švietimo, mokslo ir sporto ministro įgaliotai institucijai.

36. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 6 punkte įtvirtintu teisėkūros aiškumo principu, siūlytina tikslinti aprašo 51 punktą, konkrečiai įvardijant atvejus, kuomet švietimo, mokslo ir sporto ministras ar ministro įgaliotos institucijos vadovas galėtų priimti sprendimą dėl pakartotinio paraiškų vertinimo.

37. Manytina, kad Aprašo projekto 52 punkte siūlomas atlikti pakeitimas yra netikslingas, nes švietimo, mokslo ir sporto ministras ar jo įgaliotos institucijos vadovas, priimdamas sprendimą dėl sporto projektų finansavimo (nefinansavimo), tuo pačiu savo sprendime ir atskleistų tokių subjektų sąrašą. Taip pat žr. argumentus, išdėstytus šios išvados 28 punkte.

38. Siūlytina įsivertinti, ar aiškumo dėlei Aprašo projekto 61.5 papunktis neturėtų būti dėstomas taip: *„Deklaruoti pelną, gautą sporto projekto įgyvendinimo metu iš sporto projekto veiklų (tame tarpe ir sporto projekto apimtyje įsigytos įrangos ar inventoriaus naudojimo) (šia dalimi mažinama sporto projektui skirta Sporto rėmimo fondo lėšų suma)“*.

39. Atkreiptinas dėmesys, kad pagal šiuo metu galiojantį Aprašo 59.3 papunktį, Sporto rėmimo fondo lėšos negalėjo būti skiriamos ir naudojamos *visoms apmokėtoms išlaidoms kompensuoti*, tuo tarpu pagal Aprašo projekto 65.3 papunkčiu siūlomą pakeitimą, šis ribojimas siaurinamas iki piniginių išteklių, kuriais disponuoja valstybė ir (arba) savivaldybės, apmokėtų išlaidų kompensavimo. Neaiškus tokio siūlymo pagrįstumas, nes nepateikta jokių šio keitimo motyvų.

40. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.2 straipsnio 1 dalimi, siūlytina Aprašo projekto 65.16 papunktyje po žodžio „išskyrus“ įrašyti žodžius „pagal savo prigimtį“.

41. Atsižvelgiant į siūlomą praplėsti sąrašą išlaidų, kurios negali būti finansuojamos Sporto rėmimo fondo lėšomis, siūlytina įsivertinti, ar Aprašo projekto 65.17 papunktis neturėtų būti papildytas subjektais, susijusiais su sporto projekto vykdytoju ar sporto projekto partneriu, iš kurių taip pat negalėtų būti įsigyjamos prekės, paslaugos ar darbai (pvz., sporto projekto vykdytojo ar sporto projekto partnerio vadovai, kolegialių organų nariai, darbuotojai, dalyviai ir pan.).

42. Atsižvelgiant į Aprašo projekto 58 punktą ir 61.2 papunktį, siūlytina tikslinti Aprašo projekto 65.18 papunktį, numatant, kad Sporto rėmimo fondo lėšomis būtų draudžiama dengti bet kokio naudoto turto įsigijimo išlaidas.

43. Atsižvelgiant į Aprašo projekto 70 punktą, siūlytina Aprašo projekto 68 punkte numatyti, kad sporto projekto partnerio keitimui taip pat būtų reikalingas atsakingos institucijos sutikimas.

44. Atsižvelgiant į tai, kad pagal šiuo metu galiojančio Aprašo 64 punktą sporto projekto vykdytojui jau yra nustatyta pareiga sporto projekto įgyvendinimo metu ir jam pasibaigus atsiskaityti atsakingai institucijai, manytina, kad Aprašo projekto 71 punktu siūlomas pakeitimas būtų perteklinis. Tačiau siūlytina įsivertinti, ar tuo atveju, kai atsakinga institucija yra CPVA, ji neturėtų gauti ataskaitų (ar bent jau apibendrintos informacijos apie sporto projektų vykdymo eigą) pateikti ir sprendimą dėl Sporto rėmimo fondo lėšų skyrimo priimančiam subjektui – švietimo, mokslo ir sporto ministrui ar ministro įgaliotos institucijos vadovui, priešingu atveju šis subjektas nedisponuotų informacija, ar buvo pasiekti sporto projekto įgyvendinimu deklaruoti tikslai ir lėšos panaudotos tinkamai.

45. Vadovaujantis Sporto įstatymo 17 straipsnio 10 dalimi, manytina, kad sprendimą dėl sporto projektui numatytos Sporto rėmimo fondo lėšų dalies sumažinimo galėtų priimti tik švietimo, mokslo ir sporto ministras ar ministro įgaliotos institucijos vadovas. Atsižvelgiant į tai, atitinkamai tikslintinas Aprašo projekto 80 punktas.

46. Teikime Lietuvos Respublikos Vyriausybei ŠMSM nurodo, jog: „Atsižvelgiant į tai, kad teikiamas Nutarimo projektas siejamas su techninio arba aiškinamojo pobūdžio nuostatomis ir nereglamentuoja naujų santykių, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma nerengiama“. Su tokia ŠMSM pozicija nesutiktina, nes siūlomi Aprašo pakeitimai, susiję su Sporto rėmimo fondo lėšų proporcijų perskirstymu tarp finansuotinių sričių, kriterijų tarptautiniams sporto renginiams, kurių organizavimui galėtų būti skirtos Sporto rėmimo fondo lėšos, nustatymu, testinių sporto veiklų prioritetizavimu, didesnės svarbos švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatomiems prioritetams suteikimu, atveju, kuomet negalėtų būti skiriamos ir naudojamos Sporto rėmimo fondo lėšos, išplėtimu, galimų skirti mažiausių ir didžiausių sumų atskirų finansavimo sričių projektams

pakeitimu, sporto projekto vykdytojų kofinansavimo dydžio diferencijavimu, bendrųjų sporto projektų vertinimo kriterijų turinio pakeitimu ir pan., nelaikytini techninio arba aiškinamojo pobūdžio. Priešingai, manytina, kad šie pakeitimai yra esminiai, todėl, vadovaujantis Teisėkūros pagrindų įstatymo 15 straipsniu, turėtų būti atliekamas Nutarimo projektu siūlomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas (tame tarpe ir poveikio korupcijos mastui bei konkurencijai aspektais).

Atkreiptinas dėmesys, kad praktika, kai naujai priimtas teisės aktas, nepraėjus nei metams nuo jo priėmimo, keičiamas iš esmės ir dėstomas nauja redakcija, vertintina kaip ydinga, nederanti su atsakingo valdymo principu, taip pat dėl to kyla grėsmė pažeisti teisinio tikrumo ir asmenų teisėtų lūkesčių principus. Todėl išsamų siūlomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimą būtina atlikti dar ir dėl to, kad artimiausiu metu vėl nekiltų būtinybė daryti esminių Nutarimo ir Aprašo pakeitimų.

Teisės grupės patarėjas

Ramutis

Prišmantas

Ramutis Prišmantas, tel. +370 706 63792, el. p. ramutis.prismantas@lrv.lt